

Tanácskozik az országgyűlés

Vályi Péter:

Péter János:

Érvényesűnek a gazdaság-politikai irányelvek

Külpolitikánk a tartós békét szolgálja

Bevezetőjében a kormány elnökhelyettese hangsúlyozta:

— A gazdasági helyzet értékelésénél az egyik legfontosabb mérce az, hogy milyen mértékben teljesülnek a negyedik ötéves népgazdasági terv előirányzatai. Az eddigi tapasztalatok igazolják, hogy a IV. ötéves terv teljesítése jó úton halad, a legfontosabb területek fejlődése eléri, vagy meghaladja a tervről szóló, törvényben előírt színvonalat.

A mostani időszak legfontosabb gazdasági céljai közé tartozik a népgazdaság termelési és forgalmi hatékonyságának fokozása, az egyensúly további szilárdítása.

A vállalati irányítási és szervezési munka korszerűsítésével szorosan összefügg a költséggazdálkodás javítása. A vállalatok és szövetkezetek költséggazdálkodásával a kormány nincs megelégedve, és az országgyűlés sem lehet megelégedve.

Annak ellenére, hogy a termelés költségcsökkentésének 1 százalékos csökkentése többszörösen, az iparban pl. 7 százalékkal növeli a rentabilitást, a gazdálkodó szervezetek jelentős része nem fordít kellő figyelmet az önköltségcsökkentés egyébként nehéz és bonyolult feladatának jobb megoldására, pedig ez a kiegyensúlyozott áralkulás legfontosabb feltétele. Az ipar termelésének költségcsökkentésére a kormány nem kívánja megvárni az ipari költségcsökkentés elérését.

A Minisztertanács elnökhelyettese ezután az élet-színvonal-politika időszerű kérdéseit emelte, majd a belkereskedlem egyes területeiről beszélt.

— A mezőgazdaság hústermelő tevékenysége a baromfi-program befejezése

után, a sertésprogram kibontakozásával jelentősen fokozódott — mondotta, majd így folytatta:

Elsősorban a húsfeldolgozásban jelentkezőnek most a problémák. Ezt a számok is világosan tükrözik. A sertésfelvásárlás 1969-ben és 1970-ben évente mintegy 3-3 millió darab volt, 1972-ben viszont már körülbelül öt és fél millió. A hízottsertés végéig a hízottsertés-termelés ciklusmentesen előreláthatólag 6 millió darab felett fog stabilizálódni.

E nagy és rohamosan fel-futó mennyiség fogadására a feldolgozó kapacitás nem állhatott azonnal készen, és megnyugtató módon még ma sem áll rendelkezésre. A feladatot csak a munkaintenzitás növelésével és a dolgozók túlterhelésével lehetett biztosítani.

Jövőre ezért elengedhetetlenül szükség lesz a húsupar rekonstrukciójára, a meglevő üzemek említett szűk keresztmetszeteinek megszüntetésére. Folyamatban van új, nagy létesítmények beruházása is.

1972-ben az iparcikkekben is javult az ellátás, ennek fenntartását tervezzük 1973-ban, némely árucsoportban további javulásra is számíthatunk.

A tartós fogyasztási cikkek kínálatát a belföldi és a külföldről behozott termékekkel egyaránt javítani kell.

Különös jelentőségű számunkra az a sok irányú tevékenység, amely a KGST országainak együttműködésében mindinkább kibontakozik a szocialista gazdasági integráció komplex programjában foglalt célkitűzések megvalósításáért.

Tárgyilagosan megállapíthatjuk, hogy a múlt év nyarán, a KGST XXV. ülésén elfogadott komplex programban foglaltak valóra váltása már az eltelt rövid idő alatt is eredményeket hozott.

A gazdasági integrációs folyamatban különösen fontosnak tartjuk a KGST-tagállamok népgazdaság-fejlesztési terveinek egyeztetését, és a fejlesztés fő területeinek fokozódó összehangolását.

Vályi Péter e szavakkal fejezte be hozzászólását:

— Összességében gazdasági építőmunkánk eredményeivel elégedettek lehetünk. A pártunk X. kongresszusán jóváhagyott gazdaságpolitikai irányelvek érvényesülnek, sikerrel oldjuk meg a gazdasági feladatokat.

Amint a Központi Bizottság novemberi ülésén elfogadott állásfoglalás megállapítja, gazdaságirányítási rendszerünk jó eszközként szolgálja a szocialista tervezettségű gazdaságépítést, a szocialista során felmerülő, általunk jól ismert gondok megoldása mindannyiunk számára felelősségteljes, körültekintő munkát jelent. Ezt a munkát minden szinten vállalni kell, és vállalni is fogjuk.

A mostani időben új, nagy változások vannak folyamatban az egész nemzetközi életben. Ezekkel a változásokkal összefügg népgazdaságunk alakulása, jövő évi gazdasági életünk, s politikai életünk fejlődése is. Éppen ezért külpolitikai beszámolómat a nemzetközi élet új, nagy változásaival kezdem.

A ma folyamatban levő nemzetközi változások széles körűek, és mélyrehatóak, meglepő eseményekben gazdagok. Erintik a nemzetközi kapcsolatok minden lényeges területét, és a szó szoros értelmében kiterjednek a földkerekség minden kontinensére. Ezeknek az új és nagy változásoknak a lényege a következőkben foglalható össze:

Ezek a most folyó és a még várható tárgyalások tartós békéhez, a harmadik világháború veszélyének végleges kiküszöböléséhez vezetnek. A második világháború óta a feszültségek és az enyhülések hullámzásai között élünk. Sok ilyen hullámzást éltünk át. A mai tárgyalásokon a múlt tanulságait — az enyhülések, a tárgyalások és az összecsapások tanulságait — figyelembe véve, azokat tanulmányozva arra törekszünk, hogy tartós megállapodásokat érjünk el.

E megállapodások nagy része olyan felek egyezkedése, amelyeket feloldhatatlan, alapvető ellentétek állítanak szembe egymással. Az alapvető ellentétekről nem szabad elfeledkeznünk. Megvan tehát annak állandó veszélye, hogy az enyhülés elenzői új feszültségeket szíjanak.

Tisztelt országgyűlés!

A mai kedvező nemzetközi viszonyok előkészítésében a maga módján és erőihez mérten a Magyar Népköztársaság is részt vett. Egyfelől úgy mint a szocialista országok közösségének szerves része, mint a Varsói Szerződés és a Kétszónós Gazdasági Segítség Tanácsának tagállama, másfelől pedig saját problémáink rendezésében, nemzetközi és nemzeti ügyeink összehangolt érvényesítésével, mint a különböző rendszerű országok széles körének egyik alkotó tagja.

Szövetségben a Szovjetunióval

Az új, nagy változások előkészítésének és irányításának legalapvetőbb magyarázata abban van, hogy a szocialista világrendszer, s minden egyes szocialista ország együtt is és külön-külön is megnőtt jelentőségében. Fokozódott nemzetközi hatékonyaságuk. Ebben a folyamatban a legfontosabb szerepe természetesen a Szovjetunióknak van. A mai világ helyzetét nem lehet sem megérteni, sem magyarázni a Nagy Októberi Szocialista Forradalom, és annak legközvetlenebb eredménye, a Szovjetunió nemzetközi hatásainak megértése nélkül.

A Magyar Népköztársaság mind belpolitikájában, mind külpolitikájában legelső és legfontosabb elvnek tekinti szövetségi és testvéri kapcsolatát a Szovjetunióval, annak pártjával, kormányával és népeivel.

Csak néhány napja annak, hogy befejeződött a Szovjetunió párt- és kormányküldöttségének magyarországi látogatása. Breznyev elvtárs, a Szovjetunió Kommunista Pártjának főtitkára és a küldöttség minden tagja kifejezően közvetítette a

Szovjetunió népeinek testvéri érzéseit a Magyar Népköztársaság népe, alkotó munkája, eredményei iránt.

Ez a látogatás a magyar-szovjet baráti kapcsolatok történetében valóban jelentős esemény volt és hatása tovább hullámzik majd kétoldalú együttműködésünk és nemzetközi tevékenységünk minden területén.

Péter János ezután az Európai Biztonsági Konferencia előkészítésével foglalkozott.

Európa békéjéért, biztonságáért

Európa történetében példátlan a diplomáciai tárgyalásoknak az a sorozata, amelynek a budapesti felhívás kibocsátása óta a helsinki értekezlet megkezdéséig tanúi lehettünk. A mi képviselőink is tárgyaltak kivétel nélkül minden egyes európai országgal, az Egyesült Államokkal és Kanadával is.

A konferencia fő célját és feladatát kell minden további munkánkban figyelemünk középpontjába állítanunk. Ez a fő feladat az összes eddigi megnyilatkozásból világos: a mai viszonylagos európai biztonságot az érdekelt országok együttműködésére építve meg kell szilárdítani, és közös megállapodással, megfelelő szervezőmunkával intézményessé tenni!

Tisztelt országgyűlés!

Kedves képviselőtársak!

Az európai nemzetközi légkör javulása együtt haladt a tárgyalások rendezés esélyeinek növekedésével az emberiség mai legsúlyosabb problémájával kapcsolatban, a délkelet-ázsiai háború, a Vietnami Demokratikus Köztársaság elleni agresszió és a dél-vietnami intervenció vonatkozásaiban.

Itt, az országgyűlésben is mély meghatottsággal, tisztelettel és egyben hálával gondolunk a vietnami népre. Mély hálával gondolunk a vietnami népre, vezetőire és széles tömegeire azért a történelemben szinte példátlan hősiességért, amellyel sok-sok évi harc után a régiek után az új agresszor ellen ki tudta bontakoztatni hősiességét, s a politikai, katonai, stratégiai és taktikai vállalkozások, harcok és ellentámadások sorozatával, sok bölcs és nagyon mélyen átgondolt akcióval meg tudta akadályozni a támadó katonai és politikai céljainak elérésében. A vietnami nép, harcával, nemcsak saját ügyét védte, hanem a népek egyetemes ügyének is nagy szolgálatot tett. A nemzetközi életnek azért a viszonylag kedvező fejlődéséért, az új nagy kedvező változásokért is nagy szolgálata

tokat tett, amelyekről ma a nemzetközi helyzetben általában beszélhetünk.

Tisztelt országgyűlés!

Kedves elvtársak!

Abban kell biznunk, hogy amint a háború eskalációját nem lehetett a végtelenségig fokozni és az úton vissza kellett fordulni, ahogy a etnamizációs kísérlet nem járhatott és a jövőben sem járhat sikerrel, úgy a mostani, a tárgyalásokkal párhuzamosan folyó öldöklés sem tarthat sokáig, s a kialakított alapelveken a fegyverszüneti megegyezés hamarosan létrejön.

Támogatjuk a vietnami népet

A Magyar Népköztársaság, együttműködve mindazokkal, akik eddig is támogatták a vietnami népet, minden rendelkezésére álló eszközzel továbbra is támogatja, és szolidaritásáról biztosítja a háborúban és békében egyaránt a vietnami népet.

Kedves képviselőtársak!

A közel-keleti problémákban is érezeti hatását — legalábbis bizonyos fókig — az európai légkör enyhülése, ennek keretében a szovjet-amerikai viszony javulása. A probléma rendezése nem kezdődött ugyan még meg az 1967. novemberi, biztonsági tanácsi ENSZ-határozat által kijelölt úton, de az egyesült nemzetek közgyűlésében folyt vita és a határozat mutatja — néhány nappal ezelőtt volt a vita, és most hozták a határozatot —, hogy erősödött a nemzetközi életben a világháborús kockázattal járó új közel-keleti konfliktus veszélye ellen a világ népeinek és kormányainak állásfoglalása.

Péter János a továbbiakban rámutatott:

Most, amikor az Európai Biztonsági és Egyttműködési Konferencia előkészítésével foglalkozunk, a NATO-országok tanácsülésein egyesek feltűnő érvelésekkel sürgetik a NATO-országok hadi erejének fokozását. Mi a mostani helyzetben mindaddig, amíg a NATO-hatalmak nem készek arra, hogy katonai szervezetüket az új együttműködési biztonsági rendszerért feloldják, éppen a biztonság megőrzése érdekében a mindenkorai viszonyoknak megfelelően erősítsük saját hadseregünket, és a nemzetközi béke és biztonság megszilárdítása érdekében a Varsói Szerződés tagállamainak együttműködését erősítsük.

Kapcsolataink a harmadik világ országaival

A szocialista országokhoz fűződő szövetségünk és közösségünk ápolása mellett külpolitikai tevékenységünk egyik fő feladata kapcsolataink fejlesztése, az úgynevezett harmadik világ országaival. A Szovjetunió kezdeményezése nyomán növekszik az érdeklődés valamiféle ázsiai biztonsági rendszer iránt. Miként Európában sok apró részlettárgyalásból tevődött össze — hosszú út után — a Helsinkiben folyó előkészítő értekezlet, Ázsiában is sok vizsgálódás és konzultáció lesz szükséges a lehetőségek feltárásához.

Péter János befejezésül hangsúlyozta:

— Külpolitikai tevékenységünkkel arra törekszünk, hogy a nemzetközi viszonyok kedvező változásait minél teljesebben érvényesítsük és használjuk fel a szocializmus és a béke ügye, a Magyar Népköztársaság javára.

Takács Imréné:

A munkát megbecsülik

— A jövő évi költségvetési tervezetet áttanulmányoztam, jónak tartom, és elfogadásra javaslom — kezdte beszédét Takács Imréné, a Szegedi Textilművek fonónője, majd rámutatott, hogy megvannak a reális lehetőségek a költségvetésben előirányzottak teljesítésére.

— Az országos méretű tevékenységeket takarékosan meg kell csinálni — mondotta — megtalálni azokat a részfeladatokat, melyeket nekünk, a munkaadók mellett kell valóra váltani. Ezt csak hatékony munkaszervezéssel és a Központi Bizottság határozata által adott lehetőségek kihasználásával tudjuk végrehajtani. Ismert, az említett határozat lehetőséget nyújt arra, hogy kísérletképpen néhány ipari és építőipari vállalatnál be lehet vezetni az átlagér-szabályozás helyett a létszám-megtakarításra jobban ösztönző bértömeg-szabályozási rendszert. Abban a kedvező helyzetben vagyok, így ezen lehetőség valóra váltásának kezdeti lépéseiről személyesen is elmondhatom tapasztalataimat.

Bár a Szegedi Textilművekben hivatalosan idén januártól van bértömeg-gazdálkodás, tulajdonképpen a gépek mellett mi általában ilyen szemléletben gondolkodunk, csak hát nem tudtuk így megfogalmazni. Az

aki nyolc órát egyfolytában a gépek között jár, akad ideje gondolkodni a praktikus dolgokon. Csak olyan megállapítást tud tenni, hogy a nyolc óra így is, úgy is eltelik, hát akkor „dolgozzuk ki”, de ezért legyünk is megfizetve. Így gondolkodunk már ezen évekket ezelől is, mégis meglepetésként ért bennünket a bejelentés. Aztán szinte észrevétlenül fedeztük föl, hogy intézkedések sora követi egymást. Óvatossággal fogadtuk az egymást követő érdeklődéseket is, aminek a lényege egy volt: el tudnánk-e végezni ezt, meg ezt a munkát esetleg kevesebben is. Anélkül, hogy akartuk volna, újabb és újabb

közgazdasági kifejezésekkel kellett megismerkednünk, köztük olyannal, mint a munkakörök kategorizálása.

Ezután az intézkedéseket ismertette üzemében, s kiemelte, hogy a bértömeg-gazdálkodás bevált, helyes és ösztönző.

— Mi, dolgozók — állapította meg —, magunk kezdeményeztük a rejtett tartalékok feltárását, melyet vezetőink fel is karoltak. A sokat emlegetett üzemi demokrácia kibontakozását is jelentette ez a tevékenység. Kezdeményezéseinket ösztönözte, hogy létszámleépítésnél a felszabaduló bértömeg 35 százaléka, egyes esetekben még több is, az adott területen maradt. Azt hiszem, ha valaha nem volt kifizetődő lógósnak lenni, az nálunk igazán most következett be. Az elmúlt hónapokban 200-300 forinttal több kereset se volt ritkaság. Ilyen körülmények között nálunk már nemcsak az íróasztal felé igyekeznek az emberek, hanem, ha tehetik, jönnek az üzembe. A munka becsületét most kevesebbet hangoztatják, de nap mint nap érezhetjük ezt.

Szólt a fizikai munka és a tőzsgárda megbecsüléséről, a jó üzemi körülményekről. Végül arról beszélt, hogy a Szegedi Textilművek becsülettel teljesíti idej feladatait.